

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

12. An existens in civitate & si sanus, ubi grassatur pestis, possit à quocumque Confessario non approbato absolvi, tanquam constitutus in articulo mortis? Et advertitur, quod debent tamen in casu, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Sap. hoc & sequentibus in hac Ref. supra in Ref. fol. 4. per totam, & in tom. 5. tr. 8. Ref. 24. § 3. & in Ref. 26. à lin. 3. vers. Difficultas. & ad literam eum eodem Hurtado, hic infra citato, in Refol. 28. paulo post initium, vers. Nec tenentur. & in dicto tom. 1. tract. 1. Ref. 206. §. Adverte.

Ad hoc autem non teneri, ostendam §. 149. Ratio est, quia ex sententia iusta, aut iniusta, violentia hic est in articulo mortis, non secus ac qui ex morbo. Hæc autem immunitas à reservatis non oritur ex hac, aut illa occasione periculi, sed ex ipso mortis articulo, ut in eo homo sine ulla difficultate sit expeditus ad se reconciliandum Deo, & cum jam sit excessurus à vivis, non eget eo reservationis fructu, nec cum illo agitur more ceterorum. Ita Hurtadus, cui adde Floronum de cas. reserv. p. 1. cap. 4. §. 20. n. 3. Finellium de cas. reserv. cap. 8. num. 7.

RESOL. XII.

An existens in civitate, & sanus, ubi grassatur pestis, possit à quocumque Confessario non approbato absolvi, tanquam constitutus in articulo mortis? Et advertitur quod debent tamen in casu, de quo loquimur, Episcopi omnes suos casus, omnemque suam auctoritatem omnibus Confessariis à se approbatis, & præsertim animarum curam habentibus concedere, & etiam pro se, & omnibus aliis Confessariis obtinere à Sede Apostolica facultatem absolvendi à casibus, & censuris Papalibus pro præsentibus, & similibus. Ex p. 9. tract. 7. & Misc. 2. Ref. 12.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam, si pestis sit magna, & valde in illa civitate sævens, tenet Marchinus in *Bello divino*, p. 3. c. 3. num. 4. & seq. putat enim in tali casu cessare omnem reservationem casuum, & censurarum, & omnes Sacerdotes jure divino, vel Ecclesiastico habere facultatem audiendi Confessiones, etsi non approbati fuerint ab Episcopo. Probat auctoritate Doctorum asserentium, habitantes, seu existentes in loco pestilentia infecto, dici esse in periculo mortis, quorum primus, (ex quo alij sumpsere) est Cornelius *conf. 131*. incipiente: *In hac consularione 5. vel 4. Ripa tr. de peste, ut. de privileg. ult. volunt. causa pestis n. 8.* & Homobonus in *exam. Eccles. p. 3. tr. 13. q. 25.*

2. Probatur hæc opinio: quia proxime ingressuri bellum ante actualem pugnam, & navigantes orta procella ante scissionem navis, & actuale naufragium, possunt propter imminens mortis periculum absolvi à quolibet Sacerdote ab omni culpa, & censura: ergo etiam existentes in loco valde pestifero, etsi sani, propter morale periculum pestem contrahendi, & moriendi, poterunt à quocumque Sacerdote absolvi à quibuscumque peccatis, & censuris reservatis. Et tandem sic commodius, & plenius salutem animarum succurritur, cum plures Medici spirituales in tanto periculo constituuntur, & exponuntur. Neque Episcopi possunt esse in hac re rationabiliter inviti, cum agatur de animarum salute.

3. Sed ego de hoc casu interrogatus ab Eminentissimo Cardinali Doria, tempore, quo pestis grassabatur Panormi, negativè respondi, & tunc adduxi pro hac sententia Rutilium Benson. in *Spec. Episc. lib. 1. disp. 1. q. 6. concl. 1.* Et eam nunc invenio docere, doctum, & amicissimum P. Bossium de *jur. Episc. disc. 2. dub. 2. n. 28.* Nam ex sententia contraria sequeretur magna confusio, & perturbatio ordinis Ecclesiastici, & decisionis, & applicationis Parochiarum in eadem Dicecesi, vel civitate, si quilibet Sacerdos indiscriminatim posset administrare Sacramentum Penitentiae quibuscumque penitentibus: etiam invitis propriis Pastoribus, imò etiam invito ipso Episcopo. Quod posset contingere, si tunc quilibet Sacerdos à Jure divino, vel Ecclesiastico haberet auctoritatem audiendi confessiones cujuscum-

que, tamen sani. Ceteras rationes videbis apud Bossium, qui respondebit ad argumenta contraria.

4. Debent tamen in casu, de quo loquimur, Episcopi omnes suos casus, omnemque suam auctoritatem omnibus Confessariis à se approbatis, & præsertim animarum curam habentibus concedere; & etiam pro se, & aliis Confessariis obtinere à Sede Apostolica facultatem absolvendi à casibus, & censuris Papalibus, ut ita facilius, & promptius homines ad penitentiam sub spe abundantioris veniæ obtinendæ alliciantur.

RESOL. XIII.

An absoluti in articulo mortis à casibus reservatis teneantur, si convalescerint, comparere coram Superiore, sicut tenentur, si fuerint absoluti à censuris? Et subditi absoluti ex facultate concessa cum onere comparendi, si ante absolutionem ignoravit dictum onus, an teneatur comparere? Ex p. 4. tract. 4. & Misc. Ref. 199.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet novissime Gasp. Hurtado de *sacram. Pami. disp. 11. diff. 13.* quia facultas in jure concessa ad absolvendum à reservatis, quibus excommunicatio annexa est, in articulo mortis, aut alio legitimo impedimento existente, extensa est à DD. ad absolvendum à quibuscumque aliis, quamvis forsan eis non sit annexa excommunicatio. Ergo etiam extendenda est cum eodem onere, cum quo in jure concessa est ad absolvendum ab illis, quibus annexa est excommunicatio. Ita Hurtado contra Suarez. Sed ego sententiam Suarez puto probabilissimam esse, quam docuit Sanctotius de *casibus Papalibus*, cap. 13. num. 147. Navarrus in *man. cap. 26. num. 26.* & novissime docet Guilielmus Mercerus in 3. p. *D. Thom. q. 9. art. 6.* ubi sic ait: Notandum eos, qui propter periculum fuerint absoluti à censuris Superiori reservatis, si evaserint, teneri, ut quamprimum poterint, sistant se Superiori, non ut iterum absolvantur, sed ut obtemperent mandatis ejus, & nisi fecerint, recidunt in easdem censuras, ut habetur in cap. *eos qui de sent. excomm. in 6.* Sed eos quoque, qui absoluti fuerint à casibus reservatis non habentibus censuram annexam, non teneri ut sistant se illi, cui erant reservati, neque amplius confiteri eisdem. Ita Mercerus.

2. Notandum est tamen hic obiter, quod subditus absolutus ex facultate concessa cum onere comparendi, non tenetur comparere, si ante absolutionem ignoravit dictum onus. Ita Vasquez in 5. *part. tom. 4. quest. 93. art. 1. dub. 6.* Hurtado ubi supra, *difficult. 12.* & alij.

RESOL. XIV.

An quando quis confiteretur, si absque magna nota, & infamia non possit adire Superiorem, relinquendo confessionem, pro absolutione alicujus casus reservati, possit adhuc Confessarius de illo peccato absolvere? Et quid in dicto casu, si quis ob peccatum reservationem incidit in excommunicationem similiter reservatam? Ex p. 11. tr. 8. & Misc. 8. Ref. 49.

§. 1. **V**arij varia dicunt, quos ego alibi adduxi, nunc tanquam probabilem admitto affirmativam sententiam, quam tuctur Dicast. de *sacram. to. 2. tr. 3. disp. 11. dub. 17. n. 205.* ubi sic asserit: Probabile quidem